

ÅRSBERETNING
2012
(bemærkninger til årsnøgletal)

Retten på Bornholm

April 2013

1. Indledning – en kort præsentation af retten

Retten på Bornholm er Danmarks østligst beliggende byret og som sådan byret for Bornholm og Christiansø (Ertholmene). Retten er samtidig landets mindste byret i relation til både antal ansatte og sagsantal. Imidlertid udmærker retten sig ved, at retskredsens arealmæssige omfang er sammenfaldende med Bornholms politikreds og Bornholms Regionskommune, idet sidstnævnte dog ikke omfatter Christiansø. Dette arealmæssige sammenfald for løsningen af statslige og kommunale opgaver giver retten ideelle rammer for at afprøve nye tiltag i relation til blandt andet sagsbehandling og it-løsninger forinden en eventuel implementering i resten af landet. Varetagelsen af sådanne test og pilot-opgaver indenfor blandt andet videokonference og andre digitale tiltag, har i de senere år bidraget væsentligt til, at Retten på Bornholm i dag anses for en foregangs-byret med hensyn til indførelse af moderne teknologi ved retterne.

Retten deltagelse i at bringe domstolene op på et tidssvarende teknisk niveau finder vel at mærke sted uden at rettens kerneopgave – sagsbehandlingen – påvirkes negativt, og igen i 2012 kan Retten på Bornholm præstere nogle af landets hurtigste sagsbehandlingstider.

2. Resultater i 2012

Løn, drift, personale, uddannelse m.v.

Løn og driftsudgifter i 2012

Retten på Bornholm har i 2012 haft lønudgifter på samlet 7.557.684,00 kr. Udgifter til øvrige drift udgjorde 2.343.100 kr., hvoraf 1.144.061 kr. angik udgifter til husleje, el, vand og varme samt rengøring.

Indtægter 2012

Retten har i 2012 på statskassens vegne opkrævet retsafgifter for netto 2.499.962 kr. samt 15.449.108,87 kr. i boafgifter ("arveafgifter"). Afgifterne anvendes ikke af retten til lønninger og drift, men afregnes fuldt ud til statskassen. Rettens udgifter afholdes af en særlig drifts- og lønbevilling fra Domstolsstyrelsen. Bevillingen er fastsat helt uafhængigt af, hvor mange afgifter retten oppebærer.

Personale

Indtil udgangen af 2012 bestod rettens faste personale af 16 medarbejdere, der fordeler sig som følger:

- 4 jurister
- 9 kontormedarbejdere
- 1 retsbetjent
- 2 kontorelever

I løbet af 2012 har retten lejlighedsvist udlånt kontorphonale og jurister til andre byretter samt til undervisningsopgaver for Danmarks Domstole og arbejdsgrupper og projekter under Danmarks Domstole. Ved årets udgang er en kontormedarbejder fratrukket. Stillingen genbesættes ikke.

Uddannelse

Retten har i 2012 fortsat haft fokus på at fastholde og videreudvikle medarbejdernes kompetencer indenfor de enkelte sagsområder. Medarbejderne har derfor i årets løb deltaget i flere kurser. Også i 2012 har flere medarbejdere været undervisere på kurser ved Danmarks Domstole.

Kontorelever

Retten vedkender sig ansvaret for som arbejdsplads at uddanne kontorelever og har en høj andel af kontorelever set i forhold til rettens antal af kontormedarbejdere. Retten har derfor 2 kontorelever, og det er rettens agt så vidt muligt at fastholde dette antal kontorelevstillinger i årene fremover.

"Sommerfuldmægtige"

Retten har i 2012 fastholdt en ordning, hvorefter en jurastuderende i en 4-ugers periode om sommeren følger rettens arbejde.

Bygninger

Rettens aktiviteter varetages fra bygninger i Damgade 4A (Dommerkontoret) og Store Torv 1 (Tinghuset) i Rønne. Retten lejer bygningerne af Bygningsstyrelsen. På Dommerkontoret findes fogedret, skifteret, notarafdelingen, sekretariatet for civile- og straffesager samt rettens administration. Retsmøder i straffesager og hovedforhandlinger i civile sager samt auktionsmøder i tvangsauktioner afholdes på Tinghuset. Der er ikke konkrete planer om at samle rettens aktiviteter i én bygning. Retten har derfor i 2012 fortsat måttet afsætte ressourcer til opretholdelse af aktiviteter i to bygninger.

Bygningsarbejder

Tinghuset er i 2012 blevet facaderenoveret. Renoveringsarbejderne forventes afsluttet i sommeren 2013 med udskiftning af flere vinduespartier. Tinghuset, der er opført i 1834, er et af landets ældste fortsat fungerende domhuse.

Kvalitetsrelaterede resultater**Nedenfor gennemgås resultater for 2012 opdelt på enkelte resultattemaer.**Effektivitet (aktivitet og produktivitet)

Produktiviteten er beregnet ved, at produktivitetstallene for de enkelte sagsområder tillægges en nøgletalsfordeling af rettens årsværksforbrug på generel ledelse, administration og hjælpefunktioner. Med andre ord: Den tid der anvendes på behandlingen af en sag tillægges en del af den tid, der ikke har med sagsbehandlingen at gøre, men som vedrører rettens ledelse, administration og hjælpefunktioner.

Generelt har rettens produktivitet i 2012 været og forventes også fremover at være præget af, at Retten på Bornholm som følge af sin geografisk betingede størrelse og bygningsforholdene har et i forhold til embedets samlede antal årsværk procentuelt større personaleforbrug på ledelse, administration og hjælpefunktioner end gennemsnittet af de øvrige 23 og større byretter. Dette er nødvendigt for at sikre også Retten på Bornholm en tilstrækkelig overordnet ledelse og servicering af retten og sagsbehandlingen. Den grundadministration, som påhviler enhver byret uanset byrettens størrelse, skal for retten på Bornholms vedkommende derfor fordeles på et mindre antal årsværk end det er tilfældet ved de øvrige og større byretter. Hertil kommer, at produktiviteten i forhold til øvrige byretter i 2012 er belastet af geografisk betingede betydelige merrejsetidsopgørelser i forbindelse med kontorphersonalets kurser og møder uden for Bornholm. Herudover er rettens produktivitet præget af, at retten fortsat må udøve sin virksomhed fra to adresser, hvilket indebærer, at retten er udelukket fra at drage nytte af de ressourcefordele, der ville følge af at være samlet i én bygning. Endelig påvirker den forholdsmæssig høje andel af kontorelever rettens produktivitet negativt. Retten vedkender sig imidlertid ansvaret for som arbejdsplads at uddanne kontorelever og har derfor valgt at have en høj andel af kontorelever set i forhold til rettens øvrige antal kontormedarbejdere. Foranlediget af ovennævnte forhold er rettens bemanning normeret som en minimumsbemanning.

Uanset minimumsbemanningen har retten i bestræbelserne på at tilpasse ressourcerne til aktiviteterne besluttet ikke at genbesætte en kontorstilling, der blev ledig ved årsskiftet i forbindelse med en medarbejders afsked. Da denne personalereduktion først har fundet sted ved årets udgang, vil reduktionen først påvirke rettens produktivitet fra 2013.

Yderligere bemærkninger til produktiviteten fremgår af de enkelte afdelingers oplysninger nedenfor.

Særligt vedrørende straffesager og civile sager

Produktiviteten for straffesager er steget markant i forhold til 2011. Produktivitetsstigningen skyldes dels, at retten generelt har behandlet flere straffesager i 2012 end i 2011, dels at noget af sagsstigningen udgøres af bødesager, der ofte udmærker sig ved en mindre kompleksitet.

For så vidt angår civile sager ses en markant fald i produktiviteten for civile sager. Dette gælder både for jurister og kontorfunktionærer. Faldet skyldes i helt overvejende grad en nedgang i sagstilgangen. Sagsbehandlingstider og målopfyldelse må betegnes som særdeles tilfredsstillende. Retten er blandt de 5 bedste byretter for så vidt angår sagsbehandlingstider i næsten alle sagstyper i civile sager. Eneste undtagelse er ægteskabs- og forældreansvarssager, hvor den længere sagsbehandlingstid navnlig kan tilskrives få meget langvarige sager, jf. nærmere nedenfor under "Sagsbehandlingstid".

Retten har til stadighed fokus på muligheder for produktivetsforbedringer. I 2012 er sket udlån til andre retter både af jurister og kontorfunktionærer. Der forventes i 2013 en yderligere øgning i personaleudlånet til andre retter.

Særligt vedrørende fogedsager

Fogedretten har oplevet et produktivetsfald i 2012. Dette skyldes, dels at fogedretten har modtaget færre sager, dels at fogedretten har måttet benytte ressourcer på oplæring af medarbejdere fra andre afdelinger for at sikre en fortsat høj kvalitet samt en ensartet og stabil sagsbehandling. Også det ovenfor anførte om nøgletalsfordelingen af rettens årsværksforbrug på administration og hjælpefunktioner påvirker fogedrettens produktivitet negativt.

Særligt vedrørende skiftesager

Skifterettens produktivitet er umiddelbart svagt faldende i forhold til 2011. Faldet udgøres dog alene af få procentpoint. Da antallet af sager indebærer, at produktivetsberegningen er mere påvirkelig for forskydninger i den tidsmæssige udstækning af behandlingen af enkelte sager, må skifterettens produktivitet i 2012 overvejende anses for uændret i forhold til 2011. Skifterettens produktivitet ligger dog forsat under landsgennemsnittet. Dette kan forsat tilskrives dels det ovenfor anførte om nøgletalsfordelingen af embedets årsværksforbrug på administration og hjælpefunktioner, dels at retten nødvendigvis må have en minimumsnormering for at sikre en forsvarlig bemanning.

Sagsbehandlingstid (målopfyldelse og gennemsnitlig sagsbehandlingstid)

Særligt vedrørende straffesager og civile sager

Retten på Bornholm er for så vidt angår straffesager og civile sager forsat blandt de byretter i Danmark, der har de korteste gennemsnitlige sagsbehandlingstider, og på flere sagsområder har retten landets hurtigste gennemsnitlige sagsbehandlingstid. Dette gælder f.eks. almindelige civile sager, "småsager", domsmandssager og tilståelsessager. En enkelt sagstype, nemlig ægteskabssager, forstyrrer billedet af den flotte målopfyldelse. Den lange sagsbehandlingstid i ægteskabssager skyldes, at enkelte ud af de i alt 7 ægteskabssager har været særligt langtrukne, blandt andet fordi sagsbehandlingen har måttet afvente oplysninger fra lande udenfor EU, hvilket ofte kan være både omstændeligt og særdeles tidskrævende. Med hensyn til "småsager" har retten i 2012 arbejdet målrettet med at forbedre kvaliteten i sagsbehandlingen. Der er i den forbindelse iværksat tiltag for at nedbringe sagsbehandlingstiden yderligere. Det kan med tilfredshed noteres, at den gennemsnitlige sagsbehandlingstid for hovedforhandlede småsager er nedbragt fra 270 dage til 145 dage, og at retten nu også på dette område har landet hurtigste sagsbehandlingstid.

Når bortses fra målopfyldelsen i ægteskabssager, er det vurderingen, at målopfyldelsen for både straffesager og civile sager er tilfredsstillende.

Særligt vedrørende fogedretten

Fogedretten kan forsat tilbyde landets korteste gennemsnitlige sagsbehandlingstid, og sagsbehandlingstiden er i 2012 tilmed forbedret i forhold til 2011.

Særligt vedrørende skifteretten

Der kan i 2012 konstateres et fald i den gennemsnitlige sagsbehandlingstid på nogle sagsområder og en stigning på andre sagsområder. Skifterettens sagsbehandlingstider er imidlertid på alle områder forsat kortere end den gennemsnitlige sagsbehandlingstid for hele landet.

Faglig kvalitet

Retten har i 2012 fortsat videreført et fokus på at forbedre brugernes og rettens muligheder for anvendelse af digital kommunikation og for at forbedre den interne vidensdeling, herunder ved supervision i forbindelse med mødeaftoldelse og afholdelse af interne erfa-møder samt udvikling af vidensbanker. Sideløbende hermed vil retten fortsat deltage aktivt i projektudvikling og søge at øge produktiviteten ved løbende ved at have fokus på at tilrettelægge sagsgange og arbejdsområder mest hensigtsmæssigt, men uden at dette går ud over effektiviteten, kvaliteten og det høje serviceniveau.

Brugeroplevet kvalitet

En landsdækkende brugerundersøgelse af domstolene, der fandt sted ved udgangen af 2009, viste en høj brugertilfredshed blandt rettens brugere. Retten har efterfølgende arbejdet med indførelse af mere digital kommunikation samt at fastholde et højt serviceniveau overfor rettens brugere. For eksempel har retten fastholdt de hurtige sagsbehandlingstider på alle betydende sagsområder.

Danmarks Domstole forventer i sommeren 2013 at gennemføre en ny brugerundersøgelse.

Trivsel og motivation samt udvalgte HR-nøgletal

Rettens gennemsnitlige sygefravær i 2012 (7,4 dage) udviser en beskedent stigning i forhold til 2011, hvilket skyldes enkelte medarbejders hospitalsbetingede sygefravær. Sygefraværet er dog fortsat lavere end landsgennemsnittet for domstolene, og retten vil i 2013 fortsat have for øje at fastholde et lavt sygefravær.

Personaleomsætningen har i 2012 været højere end i 2011. Dette skyldes, at en fastansat medarbejder er fratrukket ved årets udgang.

Omdømme mv. (kommunikation og PR-indsats)

Retten har også i 2012 jævnligt haft besøg af bornholmske skoleklasser, der i forbindelse med overværelsen af en retssag har fået en indføring i retsvæsenets indplacering og arbejde i det moderne Danmark.

Rettens hjemmeside www.domstol.dk/bornholm informerer om rettens sagsbehandling og aktiviteter. På hjemmesiden indlæses ugentligt retslistor med oversigter over civile sager og straffesager, der behandles den følgende uge. På hjemmesiden findes også et udvalg af afgørelser, der er truffet af retten.

Rettens facebook-profil besøges flittigt. Det er hensigten med profilen at nå ud til flere borgere med information om retten. Informationen på profilen tilstræbes løbende udbygget.

Retten på Bornholm deltog på Folkemødet 2012 med en informationsstand samt i et processpil over en straffesag, hvor medlemmer af Folketingets retsudvalg fungerede som nævninger og efterfølgende panel for spørgsmål fra publikum. Deltagelsen på Folkemødet var en succes og har medført, at retten samt Danmarks Domstole i øvrigt deltager på Folkemødet 2013 med en udvidet stand og et udvidet program.

3. Udviklingsaktiviteter i 2013

Retten vil 2013 fokusere på blandt andet følgende projekt- og udviklingsarbejder:

Wi-Fi

Retten forventer i foråret 2013 at kunne tilbyde advokater, anklagere, journalister og andre faste brugere af retten trådløst internetadgang i rettens bygninger.

Videokonference

Retten på Bornholm har siden et forsøg 2007 i stigende omfang anvendt videokonferencer som et fleksibelt og meget anvendeligt arbejdsredskab. I 2013 vil rettens videokonferencefaciliteter blive moderniseret og udvidet således, at retten fremover råder over videokonferencefaciliteter i to retssale. Projektet er en del af et landsdækkende projekt – kaldet Video3 – hvor samtlige retter i Danmark og på Færøerne får installeret videokonferencefaciliteter.

Tavle-pc'er

Samtlige medarbejdere har fået stillet tavle-pc'er (iPads) til rådighed i sagsbehandlingen med henblik på dels at mindske papirforbruget, dels at give medarbejderne bedre mulighed for at arbejde fleksibelt, f.eks. på tjenesterejser.

Digital kommunikation

Danmarks Domstole foretog i 2009 en landsdækkende brugerundersøgelse. Brugerundersøgelsen viste blandt andet og ikke overraskende, at der blandt navnlig advokater var et stort ønske om i større omfang at kunne kommunikere med retterne pr. mail. Retten har efterfølgende deltaget aktivt i fremme af digital kommunikation ved domstolene. Fokus i 2013 vil fortsat være rettet mod udbygning og videreudvikling af eksisterende digitale værktøjer og ibrugtagning af nye værktøjer, vel at mærke således, at tiltagene vil blive oplevet af brugerne som en kvalitetsmæssig forbedring.